

**КЫРГЫЗ-ТҮРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТИ
КОММУНИКАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТИ
РАДИО-ТЕЛЕВИДЕНИЕ ЖАНА КИНО БӨЛҮМҮ
МАМЛЕКЕТТИК СЫНАКТЫН СУРООЛОРУ**

1. Изилөөдөгө алынган тандалма топтун түрлөрүн аныктап бериңиз. Örneklem çeşitlerini açıklayınız.
2. Тележурналистиканын жанрлар системасы жана функциялары жөнүндө маалымат бериниз. Televizyon haber program türleri hakkında bilgi veriniz.
3. Ньюмандын «Жымжырттык уюлгу» теориясын түшүндүрүп бериниз. Neumann'in 'Suskunluk Sarmalı Kuramı'nı açıklayınız.
4. Сүрөтке тартууда колдонулган композициянын түрлөрү жана принциптери. Fotoğraf çekiminde kullanılan kompozisyon türlerini ve prensiplerini açıklayınız.
5. Kırgız телевидениесинин негизделиши тууралуу маалымат бериниз. Kırgız Televizyonun Kuruluş Tarihi hakkında bilgi veriniz
6. Изилдөө темасы кантип тандалат. Мисал аркылуу түшүндүрүп бериниз. Bir araştırma konusu nasıl seçilir. Bir örnek üzerinden açıklayınız.
7. Бертолыт Брехт театрынын кино эстетикасына тийгизген таасирин түшүндүрүңүз. Brecht tiyatrosunun cinema estetiğine etkileri ve yansımaları? Açıklayınız.
8. Телевидение жана радиодо сценарий жазуунун өзгөчөлүктөрү. Televizyon ve radyoda senaryo yazma özellikleri.
9. Объективдин кандай түрлөрү бар, өзгөчөлүктөрү жана аткарған функциялары жөнүндө маалымат бериниз. Objektiflerin çeşitleri, özellikleri ve işlevleri hakkında bilgi veriniz.
10. Ааламдашуу процессинде социалдык медианын аткарған саясий жана коомдук функциясын түшүндүрүңүз. Küreselleşme sürecinde sosyal medyanın üstlendiği siyasal ve sosyal işlevleri açıklayınız.
11. Телерадио журналисттердин репортаж даярдоо учурунда дуушар болгон кыйынчылыктар жана проблемалары жөнүндө маалымат бериниз. Radyo-televizyon gazetecilerinin radyo ve televizyon röportajı hazırlarken karşılaşışı zorlukları ve sorunları anlatınız.
12. Маалыматтарды топтоо техникалары жөнүндө айтып бериниз. Veri toplama teknikleri hakkında bilgi veriniz.
13. «Эки баскычтуу маалымат таратуу» моделин түшүндүрүңүз. 'İki aşamalı enformasyon akışı modeli'ni açıklayınız.
14. Коммуникация, информация жана телекоммуникация терминдерин түшүндүрүп бериниз. İletişim, enformasyon ve telekomünikasyon kavramlarını açıklayınız.
15. Гипотезанын өзгөчөлүктөрүн айтып бериниз. Hipotezin özelliklerini açıklayınız.
16. Радиопрограммалардын жанрлары кайсылар. Radyoda program türleri nelerdir? Açıklayınız.
17. «Пайдалануу жана канааттануу» теориясын түшүндүрүп бериниз. 'Kullanımlar ve Doyumlar' yaklaşımını açıklayınız.
18. Массалык маалымат каражаттарынын функцияларына токтолуңуз. Kitle iletişim araçlarının işlevlerini açıklayınız.
19. Монтажда кадр ичиндеги жана кадр ортосундагы айырмачылыктар. Kurgu sürecinde baş vurulan kare içi ve kare arasındaki farklılıklar hakkında bilgi veriniz.

20. Сектордук изилдөөгө ылайыктуу кандай темалар бар? Alan araştırmasına uygun konular nelerdir?
21. Радио жана телевидениенин көркөм чагылдыруу каражаттары. Radyo ve televizyonun sanatsal anlatım araçları hakkında bilgi veriniz.
22. Массалык коммуникациянын негизин түзгөн теориялардын бири «Гиподермикалык Ийне» моделин айтып бериниз. Temeli atan kuramlardan ‘Hipodermik İgne Modeli’ni açıklayınız.
23. ТВнын рейтинггин аныктоодогу социологиялык изилдөөнүн ыкмасы. Televizyon reytinglerin belirlemede baş vurulan sosyal araştırmalar hakkında bilgi veriniz.
24. Радио жана телевидение режиссюра искусствоунун айырмачылыктары. Radyo ve televizyonda yönetmenlik sanatının farklarını açıklayınız.
25. Вербалдык эмес коммуникациянын негизги функциясы тууралуу маалымат бериниз. Sözsüz iletişim temel fonksiyonlarını açıklayınız.
26. Кино жана телевидениеде максатка ылайык жарык берүү түрлөрү жөнүндө маалымат бериниз. Cinema ve televizyonda amaçlarına göre aydınlatma çeşitlerini açıklayınız
27. Популярдуу маданият жана анын коомго болгон таасири кандай? Popüler kültür nedir ve topluma olan etkileri nelerdir.
28. Маклюэндин технологиялык детерминизмге байланыштуу көз-карап жана жеке пикири тууралуу маалымат бериниз. Mc Luhan’ın teknolojik determinizm’e ilişkin görüş ve düşünceleri hakkında bilgi veriniz.
29. Изилдөө процессинде колдонулган “Байкоо жүргүзүү” ыкмасы жөнүндө маалымат бериниз. Katılımcı gözlem tekniğini kısaca açıklayınız.
30. Журналисттерге этикалык принциптер эмне үчүн керек? Talkuulaçız. İletişimciler için etik kurallar için gereklidir, açıklayınız.
31. Коншулаш жайгашкан саңырау жана кадрларынын дал келүү принциптери жөнүндө айтып бериниз. Paralel yerleşmiş sahne görüntülerinin birbirlerine uygun olma prensipleri hakkında bilgi veriniz.
32. Адабий жана режиссёрдук сценарий жазуудагы эрежелер. Edebi senaryo ve yönetmenlik/çekim senaryosunu yazmadaki kurallar.
33. Сапаттык жана сандык изилдөө түрлөрүнүн айырмачылыктарын аныктап бериниз. Nitel ve niceł araştırmalar arasındaki temel farkları açıklayınız.
34. Журналистикада 5K 1Э формуласыны түшүндүрүп бериниз. Gazetecilikte 5N 1K formülünü açıklayınız.
35. Италиялык неореализм жана анын өзгөчөлүктөрү жөнүндө кыскacha айтып бериниз. İtalian Yeni Gerçeklığı hakkında bilgi veriniz.
36. Илимий изилдөө процессинде колдонулган фокус-группа жолугушуусу ыкмасы жөнүндө кыскacha айтып бериниз. Odak grup görüşmesi tekniğini kısaca açıklayınız.
37. Илимий изилдөөнүн баскычтарын аныктап бериниз. Bilimsel araştırmmanın aşamalarını açıklayınız.
38. Гербнердин «Маданий көрсөткүчтөр жана “эгүү моделин” айтып бериниз. Gerbner’ın ‘Kültürel Göstergeler ve Ekme Modelini’ açıklayınız.
39. Советтик кинематографияда «монтаждын» кино баядоодогу маанисин түшүндүрүнүз. Sovyet sinemasında ‘kurgu’nun sinemasal anlatıdaki önemini açıklayınız.
40. Телевидениенин мазмуну кандай программалардан турат? Televizyondaki program türleri hakkında bilgi veriniz.

41. Шаннон жана Уивер моделинин алқагында «Маалымат теориясы» канча баскычта проблеманы аныктаганга аракет кылат, кыскача түшүндүрүп бериниз. Shannon ve Weaver, ‘Enformasyon teorisi’nde kaç düzey sorunu ele alır? Аçıklayınız.
42. Альтюссердин “Мамлекеттин идеологиялык каражаттары” тууралуу концепциясын айтып бериниз. Althusser'in ‘Devletin İdeolojik Aygıtları’ kavramlaşdırmasını açıklayınız.
43. Журналист ким, аныктамасын айтып бергиле. Gazeteci kimdir açıklayınız.
44. Радионун тарыхын кыскача айтып бериниз. Radyonun tarihçesini anlatınız.
45. Сектордук изилдөөнүн күчтүү жана алсыз тарараптары кайсылар, айтып бериниз. Alan araştırmasının güçlü ve zayıf yönleri nelerdir, açıklayınız.
46. Монтаждын типтери жана түрлөрү. Kurgu sistemleri hakkında bilgi veriniz.
47. Меданий изилдөөлөрдөгү Стюарт Холдун «Кабылдоо» моделин мисалдар менен түшүндүрүңүз. Kültürel Çalışmalar geleneğinde Stuart Hall'un ‘Alımlama Modeli’ni örnekler vererek açıklayınız.
48. Хабермастын «Коммуникациялык кыймыл-аракет» теориясын айтып бериниз. Habermas’ın ‘İletişimsel Eylem Kuramı’ni açıklayınız.
49. Жарыкты колдонуунун максаты жана принциптери жөнүндө маалымат бериниз. Işık kullanım amaç ve prensipleri hakkında bilgi veriniz.
50. Монтаж деген эмне жана анын түрлөрүн түшүндүрүп бериниз? Kurgu nedir? Türlerini anlatınız.
51. Медианын «күн тартибин түзүү» функциясын мисал келтирүү менен талкуулаңыз. Medyanın “gündem inşa etme” işlevini örnek vererek açıklayınız.
52. Кыргызстанда «ММК тууралуу мыйзам» жөнүндө маалымат бериниз. Kırgızistan'da kitle iletişim kanunu hakkında bilgi veriniz.
53. Анимациянын 12 принциби жөнүндө айтып бергиле. Animasyonun 12 prensibi hakkında bilgi veriniz
54. Бурдьёнун пикири боюнча «символикалык элиталар» кимдер жана алардын аткарған функциялары кайсылар? Bourdieu'ya göre “simgesel seçkinler” kimlerdir, işlevleri nelerdir?
55. Видеорядты кандай түзүү керек, музыка, кадр артындағы текст, табигый үндөр кандай учурда колдонулат. Video sıralama nasıl yapılmalı, müzik, kadraj dışı metin, doğal sesler hangi durumlarda kullanılır.
56. Жарыктын түрлөрү, температуры жана алардын мұнәздемелөрүн түшүндүрүп бериниз. Işık türlerini ve ışıklandırmada renk yöntemlerini anlatınız.
57. Француз “Жаңы Толқунунун” өзгөчүлүктөрү жөнүндө айтып бириңиз. Fransız “Yeni Dalga” akımının özelliklerini anlatınız.
58. Изилдөө процессинде колдонулган терендетилген интервью ыкмасын кыскача айтып бериниз. Derinlemesine görüşme tekniğini kısaca açıklayınız.
59. Медиада этикалык принциптер каралып жатканда коомдун кызыкчылығы биринчи планда болсо мыйзам бузуулар болушу мүмкүнбү? Чек кайсы жерде жана кантит коюлат, талкуулаңыз. Medyada etik ilkeleri gözetirken kamu yararı söz konusu ise ihlaller yapılabilir mi? Sınır nasıl çizilir? Аçıklayınız.
60. Эл аралык маалымат агенттиктери тууралуу айтып бериниз. Uluslararası haber ajansları hakkında bilgi veriniz.
61. Фокус-группа жолугушууларынын артыкчылыктары жана кемчиликтери тууралуу маалымат бериниз. Odak Grup görüşmelerinin avantaj ve dezavantajlarını açıklayınız.

62. Дэвид Уорк Гриффиттин дүйнөлүк кинематографияга кошкон салымы жөнүндө маалымат бериниз. David Wark Griffith'in dünya sinemaya sağladığı katkıları hakkında bilgi veriniz.
63. Медианын коомдук пикир жаратуудагы аткарған функциясын айтып бериниз. Medyanın kamuoyu oluşturma işlevini açıklayınız.
64. Телевизиондук программанын тексти кандай критерийлерге жооп бериш керек? Bir televizyon program metni nasıl olmalıdır? Anlatınız.
65. Фокус-группа жолугушууларында жазып алуу принциптери жана этикалық принциптер тууралуу айтыңыз. Odak grup görüşmelerinde not tutma ilkeleri ve etik ilkeler nelerdir? Açıklayınız.
66. Коммуникациянын башка илимдер менен болгон байланышын түшүндүрүп бериниз. İletişimin diğer bilimlerle ilişkisini açıklayınız.
67. Alman Dışavurumculuğu hakkında bilgi veriniz. Немец экспрессионизми тууралуу маалымат бериниз.
68. Документалдуу кинону аныктагыла жана анын функцияларын атагыла. Belgesel filmi tanımlayınız ve işlevlerini anlatınız.
69. Интернет-журналистиканын салттык ЖМКларга тийгизген таасири тууралуу айтып бериниз. İnternet gazeteciliğinin geleneksel medya üzerindeki etkilerini açıklayınız.
70. Автордук фильм деген эмне жана анын өзгөчөлүктөрүн айтып бергиле, салыштырмалуу мисалдарды көлтиргиile. «Auteur Film» ne demektir ve özelliklerini kısaca anlatınız ve karşılaştırmalı örneklerle tamamlayınız.
71. Кино жана телевидениеде режиссердук сценарийдин жазылышы тууралуу маалымат бериниз. Cinema ve televizyonda çekim senaryosunun yazımını anlatınız.
72. Радио программаларын даярдоонун техникалык жана чыгармачылык жактан түшүндүрүп бериниз? Radyoda program hazırlanmasını teknik ve yaratıcılık bakımından anlatınız.
73. Эстетикалык бүтүндүк түзүүдө «түс» факторунун мааниси кандай? Мисалдар менен түшүндүрүнүз. Estetik bütünlük oluşturmada 'Renk' olgusunun önemi nedir? Örneklerle açıklayınız.
74. Телерадиожурналистикада «түз эфирдин» колдонулушу, мааниси жана таасири. Radyo-televizyon haberciliğinde 'canlı yayının' kullanımını, önemini ve etkisini açıklayınız.
75. Журналисттерге этикалық принциптер эмне үчүн керек? Talkuulanız. İletişimciler için etik kurallar niçin gereklidir? Açıklayınız.
76. Коммуникация процессинде «коддоо» жана «код ачуу» терминдерин айтып бериниз. İletişim sürecinde kodlama ve kod açma kavramlarını açıklayınız?
77. Көркөм искусствонун бағыттарын айтып бериниз. Görsel sanat dallarını açıklayınız.
78. Басма сөздө фоточеберчиликтин орdu. Gazetecilikte fotoğrafçılığın yerini açıklayınız.
79. «Камера-обскура» жана фотографиянын негиздөөчүлөрү. «Kamera-obscura»yu ve fotoğrafı icad edenler hakkında bilgi veriniz
80. Телерадиожурналистика жаатындағы профессионалдық кесиптер. Radyo ve televizyonda mesleki uzmanlık alanları hakkında bilgi veriniz.
81. Орус кино теоритиги Лев Кулешовдун айтымында ири план кандай болоооруна аныктама берип, кинодогу Кулешовдун эффекти жөнүндө маалымат бериниз? Rus sinema kuramcısı Lev Kuleşov'a göre yakın planı tanımlayarak sinemada Kuleşov etkisi'ni açıklayınız.
82. Перспективанын түрлөрү жана өзгөчөлүктөрү. Perspektif türlerini açıklayınız.
83. Сценарийдин түрлөрү жана өзгөчөлүктөрү. Senaryo türlerini ve bunların özelliklerini açıklayınız.

84. Кино семиотика терминологиясында колдонулган метафора жана метонимия түшүнүктөрү жөнүндө маалымат бериниз. *Sinema göstergebiliminde metafor ve metonimi kavramlarını açıklayınız.*
85. Телевизиондук программаны даярдоо этаптары жөнүндө толук маалымат бериниз. *Televizyon programının hazırlanma aşamalarını açıklayınız.*
86. Телевидениеде колдонулган камера түрлөрү жөнүндө маалымат бериниз. *Televizyon stüdyolarında kullanılan kamera türleri hakkında bilgi veriniz.*
87. Турциядагы TPT TV каналы жөнүндө маалымат бериниз. *Türkiye'deki TRT TV kanalı hakkında bilgi veriniz.*
88. Япония киносу жана анын дүйнөлүк кино тармагына кошкон салымы. *Japon sineması ve Japon sinemasının dünya sinemasına katkısı hakkında bilgi veriniz.*
89. Камера менен иштөөдөгү негизги каталар. *Kamera çekim hatalarını açıklayınız.*
90. Фестингердин «Когнитивдик келишим жана пикир келишпестик» теориясы жөнүндө маалымат бериниз. *Festinger'in Bilişsel Tutarlılık ve Çelişki Kuramını açıklayınız.*
91. Театр актердун, телевидение продюссердин, ал эми кино режиссердун” деген учкул сөздү түшүндүрүп бериниз? “*Tiyatro oyuncunun, televizyon yapımçının, sinema yönetmenindir.*” sözünü açıklayınız?
92. Телевизиондук программаларды жаратуу жана уюштуруу этаптары. *Televizyon programlarının oluşturulma aşamaları.*
93. Камераны кыймылга келтирген негизги ыкмаларды ачыктап бериниз. *Temel kamera haraketlerini açıklayınız.*
94. Кыргыстандагы телевиденилердин саны жана өзгөчөлүктөрү. *Kırgızstandaki Televizyon sayısı ve özellikleri*
95. Эгемендуулук жылдарында Кыргыз киносунун абалы жана онугуусу кандай болгон. *Bağımsızlık yıllarından sonra Kırgız sinemasının durumu ve gelişimi hakkında bilgi veriniz.*
96. Дүйнөлүк телевидениенин тарыхы жана PAL, NTSC, SECAM видеостандарттары жөнүндө жазгыла. *Dünya Televizyon tarihini, PAL, NTSC, SECAM video standartları hakkında bilgi veriniz.*
97. Анимациянын принциптеринин бири болгон “убакытты эсептөө” (timing) принципин ачыктап бериниз. *Animasyonun bir prensibi olan ‘zamanlama’ (timing) prensibini açıklayınız.*
98. Кыргыз керемети феноменин жана анын өзгөчөлүктөрүн түшүндүрүп бергиле. *Kırgız mücizesi fenomeni ve özelliklerini açıklayınız.*
99. Кыргыз Совет киносунун өнүгүү этаптары жана өзгөчөлүктөрү. *Kırgız Sovyet Sinemasının dönemleri ve özellikleri.*
100. Эгемендуү Кыргыз киносунун өнүгүүсү. *Bağımsız Kırgız Sinemasının gelişimi.*
101. Кинодо мизансцена түзүү жана мизансценанын күчү. *Sinemada mizansen oluşturma ve mizansenin gücü.*
102. Кинодогу үндүн драматургиялык орdu. *Sinemada sesin dramaturjik rolü.*
103. Түрк кино тарыхынын өнүгүү этаптарын белгилүү режиссерлорду жана фильмдерин мисал келтирип жазгыла. *Türk Cinema tarihinin dönemlerini önemli yönetmenler ve filmleri örnek vererek anlatınız.*
104. Жаңы Голливуд этапын, андагы режиссерлор жана фильмдерди жазып бергиле. *Yeni Hollywood Sinemasının dönemini, yönetmenlerini ve filmlerini yazınız.*
105. Фотографиянын жанrlарын жазып бергиле. *Fotoğraf türlerini yazınız.*

106. Көркөм фильмдин сценарийинин структурасы жөнүндө жазып бергиле. Kurmaca filmin senaryosunun yapısını anlatınız.
107. 1920-жж. Совет киносунун өнүгүүсү, режиссерлор жана ачылыштар. 1920'lerde Sovyet sinemasının gelişimi, yönetmenleri ve yenilikleri.
108. 1960-жж. Оттепель убагындағы Совет киносунун өнүгүүсү, бул Оттепель убактын Кыргыз Совет киносuna тийгизген таасири. 1960'lardaki Ottepel/Isınma döneminde Sovyet Sinemasını gelişimi, bu Ottepel/Isınma olgusunun Kırgız-Sovyet Sinemasına etkisi
109. Салттуу медиа менен жаңы медианын айырмасын жана өзгөчөлүктөрүн жазгыла. Geleneksel medya ve yeni medyanın farklılıklarını ve özelliklerini açıklayınız.
110. Санариптик камeralардагы видеокодек, контейнер жана форматтары жөнүндө маалымат бергиле. Dijital kameralardaki videocodec, konteyner ve formatlar hakkında bilgi veriniz.
111. Кинодогу пре-продакшн жана продакшн этаптарында оператордун функцияларын түшүндүрүп бергиле. Sinemada pre-prodüksyon ve prodüksyon süreçlerinde kameramanın işlevlerini açıklayınız.
112. Заманбап коомдогу жаңы медианын ролу. Çağdaş toplumda yeni medyanın rolü.
113. Көркөм фильмдердин жанрлары. Kurmaca filmlerde türler.
114. Маалыматтық коом теорияларын айтып бериңиз. Bilgi Toplumu kuramlarını anlatınız.
115. Электрондук өкмөт түшүнүгүн ачып бериңиз. E-Devlet kavramını açıklayınız.